

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Melyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — áll.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Közudomásu, hogy napok óta felfordult a világ Debrecen városában. Kormánybiztoság működik, csendőrség, katonaság cirkál a városban és lesik, mikor lesz ok a fegyveres beavatkozásra.

Nyugodtan alhatik Boda kormánybiztos ur, Debrecen népe teljesen higgadt, nyugodt, még a részeg emberek annyira sem feledkeznek meg magukról, hogy egy ablakot beverjenek.

Tudjuk mindnyájan, hogy azért van Debrecenben a kormánybiztos, mert megverték egy embert, aki véletlenül főispán volt.

Budapesten a múlt hónapban a „nép” megostromolta az ellenzéki lapok szerkesztőseit és nyomdáit. Órákig tartottak a lövöldözések és rombolások. Nagyon sok ember sokkal súlyosabban megsebesült, mint Kovács Gusztáv és rendőrök aranyért sem voltak láthatók sehol. Akár csak Debrecenben.

És Budapestén még sem volt kormánybiztos, mégsem csapták el a főkapitányt, senki ellen sem indítottak bünvádi eljárást és senkit sem tartóztattak le.

Ugy e e felett lehet kissé gondolkodni?

Peckesen sétálnak a csendőrök Debrecen utcáin, töltött fegyverrel és feltűzött szuronyokkal.

Még a külvárosokban is van csendőr. Ezek is párosan járnak, de lóháton. Olyan utcákban is járnak a csendőrjáratok, ahol esztendő száma nem láttak rendőrt.

Az emberek kiszaladnak az utcára és megosodálják a csendőröket, akiknek azonban nem lehet valami kellemes dolog ez a békés ostromállapot, mert jobb most a meleg szoba.

Nem volt szükség a kormánybiztos kiküldésére. Ma már ezt Boda Dezső államrendőrségi tanácsosnak is be kell látni. Rend és nyugalom van itt, olyan tökéletes rend, amilyen a legnyugalmasabb napokban sem volt.

Felesleges itt a katonaság is, a csendőrség is; kár a költségért, amelyet remélhetőleg nem is fog Debrecen városa megfizetni. Fizesse meg Kristó ur, akinek az ily felesleges kiadásokra bizonyára lesz pénze, hiszen a megyék dotációját megvonta.

Az elrettentő példa.

Az egész ország közérdeklődésének tárgya még ma is a keddi főispán botrány. A lapok nagyon felfújták a dolgot és ezzel, ha akaratlanul is, csak a törvénytíró darabont-kormányának tettek szolgálatot, amely éppen ezt a közhangulatot aknázza ki a maga hasznára, mert Bécsben lódíthat, tódíthat, hazudhat kedvére a „rebellis” magyarokról, a lázadó, zendülő Debreczenről.

Tárgyaljuk csak higgadtan az eseményt, úgy amint történt. Az alkotmányromboló, kamarilla-bérenc, törvénytíró, erőszakos kormány le akarja törni a nemzet törvényes, jogos és szükséges ellenállását. E célra ajánlotta fel szolgálatait Kovács Gusztáv adófelügyelő. Elvállalta a főispáni állást akkor, amikor tisztességes, becsületes, uri, magyar emberek megbélyegzőnek tartanak azt, ha vele megkínálnák, elvállalta olyan feltételekkel, amelyek egyenesen felhátorítók, hiszen az ő feladata az lett volna, hogy a király ígérte „nyomor és szenvedés”-t valóra váltsa.

Méltán háborodott fel tehát Debrecen közönsége és az egész társadalom egyértelműen elhatározta, hogy megvetéssel fogja sújtani ezt az embert. Utálattal fordult el tőle mindenki. Nem akadt volna ember, aki szállást, enni-inni valót adott volna neki; szóba sem állott vele tisztességes ember. Undorral fordított volna hátat neki mindenki, akit megszólít.

Nem úgy történt. A haragos tömeg, amelyet már az a kihívó vakmerőség is felbőszített, hogy fegyveres kiseret nélkül merészel Debreczenbe jönni ez az ember, nem elégedett meg az egyszerű tüntetéssel, hanem megpofozta, megbotozta és halálkocsin hurcolta végig a városon.

Hát ez sajnálatos dolog, de nem olyan borzasztó és szörnyűséges esemény, mint amilyennek fel szeretnék tüntetni, hiszen a hatósági orvos látellete szerint is csupán 20 napon belül gyógyul, könnyű testi sértést szenvedett a megyefőnök. Ez pedig nem nagy eset. Egyetlen hazafias és békés tüntetés alkalmával is sokkal többet szenvednek súlyosabb sérüléseket Budapestén a rendőrkardok révén, mint amennyit Kovács Gusztáv szenvedett a sa-

ját ostobasága miatt. Az ártatlan áldozatokat persze nem sajnálja akkor senki, a kormány sem. Olyankor az a cinikus felelet: *miért tüntettek?*

Legyünk igazságosak és méltányosak a debreceni eset megítélésében. Itt nem a nép tüntetett tulajdonképpen, — *hanem Kovács Gusztáv megyefőnök maga.* Már azt bajosan lehet megmondani, hogy vakmerősége vagy bárdalatlansága volt-e nagyobb? Mert azt tudnia kellett, hogy *utált, gyűlölt és megvetett emberré vált abban a pillanatban, amikor a főispáni állást elfogadta,* tudnia kellett, hogy fiók-darabont kartársainak személybiztonságát is csak a szuronyok tudták megvédelmezni, *tehát ő tüntetett akkor, mikor személye épségéről nem gondoskodott. Tüntetett egész Debreczen városának hazafias és indokolt elkeseredése ellen.* Ez a magyarázata a népharag félelmes kitörésének.

Nem az elkeseredett nép a hibás a történetekért, hanem ő maga. Joggal mondhatni: *mért tüntetett?* Igen, mért tüntetett, mért hívta ki a nép elkeseredését? Talán csak nem volt oly ostoba, hogy azt higgye, hogy mindenki meglapul előtte? Bizott talán az állása méltóságának tekintélyében? *De hiszen a főispáni állásnak ma már nincs tekintélye! Ez a hivatal utáltabb ma a pecérénél is.*

Mindezt ő tudta és mégis tüntetett. Természetes következménye volt ennek az, ami történt. *Még igen mérsékeltnek mondható a népharag kitörése és az a körülmény, hogy csupán könnyű testi sérüléseket szenvedett és nem huzzák fel a lámpavasra, vagy nem verték agyon, azt bizonyítja, hogy a népnek nem volt gyilkolási szándéka,* hanem csak csuffá akarta kissé tenni, meg akarta kissé fenyíteni megfontolatlan és hihetetlen elbizakodottságáért. Ha megakarták volna ölni, akkor nem teszik fel a halálkocsira és nem huzzák a kocsit végig a városon, hanem röviden végeztek volna vele. Nem akarták megölni, csak kicsit megcsufolni, ezért tartott oly kínos háromnegyed óra hosszát a reá nézve borzalmas menet. Hogy közben kapott néhány súlyosabb botütést is, az az *efele tüntetéseknel egészen természetes.* Hiszen más főispánokhoz tintatartókat, törvénykönyveket vagdosztak komoly, higgadt,

Mesés olcsó árakban

lehet most a

Gerő

férfi és fiu ruha nagy áruházában vásárolni.

Debrecen, Piac-utca 61. sz. a. Az újonnan épült 3 emeletes Fischer-palotában, Szent-Anna-utcával szemben.

föltétlenül lovagias és emberies gondolkodású uri emberek a beiktatások alkalmával a közgyűlési termekben. Ha összehasonlítást teszünk, meg kell feltétlenül állapítanunk, hogy a debreceni nép a nagy felindulások és izgalmak magyarázható és érthető kitöréseinek határát nem lépte túl, hanem a körülményekhez képest emberiesen és méltóságteljesen viselkedett, sőt feltétlenül felülemelkedett a tömeg az utca színvonalának átlagán. A debreceni utonépnek örök hálával és köszönettel tartozik Kovács Gusztáv az — életéért. Más városban nem bántak volna vele így kiméletesen.

Az esetet általános, emberi szempontból elítélem én is, Kovács Gusztávot, az embert, a családapát sajnálom én is őszintén, igazán, azért nem tudok pálcát törni könnyelműen a nép felett sem, mert nem tartom bünsnek. Itt a Kovács Gusztáv tüntető és kihívó magaviselete a büns, nem a nép jogos haragja és elkeseredése. De ha emberi szempontból sajnálom is ezt a csúffá tett embert, a szívem vérzik arra a gondolatra, hogy ez az ember becsületese és hazafias tisztviselő fel-függesztésére, ártatlan családok földönfutóvá tételére, az esetleg ellenszegülő nép lemészároltatására vállalkozott és csupán a véletlen mult, hogy azóta végre nem hajthatta. Ha azok a szegény tisztviselők és ártatlan családjaik nem ezerszerre sajnálna rá érdemesebbek Kovács Gusztávnál, akkor képtelen az igazságos megítélésre az, aki nem látja ebben a népitélet legnagyobb és igazságos mérlegelést érdemlő enyhítő körülményét.

Bármint sajnálom is Kovács Gusztávot, az embert, mert hiszen az én kárörvendést nem ösmerő emberszeretetem föllázad még akkor is, mikor a törvény és király nevében akasztanak,

nem tudom őt áldozatnak tekinteni. Nem és ezerszer is mondom, nem áldozat ő, hanem elrettentő példa.

Az is legyen!

Rostkowitz Arthur.

Augusztin nem mond le.

Az őrült finác hazudozásai.

Főlöleges az ostromállapot.

Debrecenben minden csöndes: ez a mai nap szignaturája s úgy látszik, hogy nem is fog a zavargás feljulni, mert arra semmi ok sincs.

Egyre jobban beigazolódik, hogy a tüntetés nem előre tervezett aktus volt s a nép haragja olyan spontán módon nyilvánkozott meg, hogy annak utját állítani sem lehetett. A mostani nyugalom csak akkor bomlanék meg veszedelmes módon, ha az elzavart főispán visszatérne.

Ugy látszik azonban, hogy a kormány nem akarja csillapítani a puskaporos közhangulatot, hanem még jobban izgatja az amugy is háborgó kedélyeket.

Ere mutat az a körülmény is, hogy Kovács Augusztin lemondása dacára vissza akar térni Debrecenbe, hogy elfoglalja főispáni állását. Megdöbbenő ennek a szerencsétlen alaknak ez az elhatározása. Megőrült ez a boldogtalan finác? hiszen ő már tudhatja, hogy itt milyen a közhangulat!

„Az ország“ a keddi esetről.

„Az ország“ írja: A kormány hivatalos és félhivatalos szócsövein keresztül a debreceni drasztikus főispánfogadás alkalmából tudtára adja mindenkinek, a kiket illet, hogy engedve a művelt külföld követelésének, a legszigorubb megtöréssel fog élni a tettesek ellen. A haladóparti sajtó e hivatalos nyilatkozatot azzal toldja meg, hogy e botrány következtében a magyar faj, lovagiasságá-

nak és civilizált világnak híre örökre elveszett és Magyarország ennek folytán a nyugati művelt ember előtt valószínűleg az ázsiai színvonalra süllyedt. Nem lehetetlen, hogy akadnak többen, a kik elhízik, hogy a művelt külföld minket ezért csakugyan ázsiai barbárokhoz fog tartani, mivelhogy a debrecenihez hasonló eset a világon mindentűtt a lehetetlenségek sorába tartoznék és csak egyedül Magyarországon volt lehetséges.

Hát ebből a szemforgató és képmutatóan javeszékelt beszédből egyetlen szó sem igaz. A népitéletnek ilyen sajátosság drasztikusabb megnyilatkozásaival annálgyakrabban találkozunk, mintől erősebb az egyes országok népében a politikai alkotmányosság érzés. Haynau londoni elpáholtatásáról mindenkinek van tudomása, de nem olvastott sehol senki még angolellenes röpiratban sem emiatt vádló vagy szemrehányó sorokat az angol nép ellen. Pedig Haynauhoz az angol népnek semmi köze sem volt. Ellenkezően, vendég volt a brit földön, akinek joga volt az angol vendéglátáshoz. Az angol ember tisztában van a gentlemanság fogalmával s érzékeny is arra, hogy ne tartásuk lovagiatlan embernek, de azért sohasem szegénykezett Haynau e furcsa fogadtatásért. Ellenkezőleg, Mac Carthy „Korunk története“ című művében oly módon emlékezik meg Haynau eldöntéséről, a serfözölegényekről, aminő dicséretben soha egyetlen magyar történetíró sem fogja részesíteni Kristóffy még eddig el nem páholt megyefőnökeit.

I Lipót király 1696-ban Bécsben rendelte a magyar főnemességet és főpapságot, bizalmas tanácskozással. E tanácskozásban a Magyarország újraszervezésére kiküldött bizottság elnöke, Kolonics éresek egy tervezetet olvasott fel — az akkori haladóparti politikai programját. Az iskolai könyvekben úgy tanultak, hogy bár mindeki belátta, hogy e javaslat százados alkotmányunkat semmisíti meg, de azért neki sem mert elene szólni, egyedül csak Széchenyi Pál kalocsai érsek, aki eltávozván a gyűlésből, egyenesen a királyhoz ment és ott nyíltan elmondotta, hogy alkotmányunk értelmében ilyen újításokat egyedül csak az országgyűlés eszközölhet és fogadhat el. Az eset azonban nem ilyen simán történt. Mikor Kolonics felolvasta tervezetét, Széchenyi ellenmondott s ebből a két főpap között éles

Egy asszony.

Mielőtt elszánta magát, hogy meg rántja a csengőt saját háza kapuján, a féltelmes izgatottság néhány percig a kapu előtt marasztotta. Lelkiismeretében a vad féltékenység mindinkább megszelídült arra a gondolatra, hogy hátha nevétségessé válik. Most már elhitette magával, hogy eddigi gyanui is tán alaptalanok voltak. Igen csúfos föléülés volna, ha sikertelenül rendezte volna ezt a meglepetést. Otthon az mondani, hogy elutazik s a pályabáztól lopva, titkon hazajönni: csakugyan nevétségessé!

Es ha csakugyan találma valakit a feleségénél, mit tenne? Ha pedig nem talál, mint mondjon a feleségének?

Most már őszintén sajnálta, hogy ezt a badar utazást olyan együgyű észszel kitervelte. Legjobban szeretne csakugyan elutazni, ezzel az átkozott bőrönddel együtt, mely mázsás súlyjal huzza le karját és vállát, szüntelenül az utazás ostoba tervére emlékeztetve.

De már nem utazhatik el, mert hát ha meglátta az egyik cseléd a lebecsült ablakredőnyön át.

Ej, megrántotta hát a csengőt! A következő pillanatban egy szolgáló kinyitotta az ajtót és olyan föltűnően fejezte ki a gárdája váratlan hazatérte miatt való meglepetését, hogy a férjet ismét megszállta a gyanu ördöge. Igen gyanus, mesterkelt ez az állmélködés.

Lelkendezve ez izgatottságtól, sápadtan rohant föl a léposón; kalapját kiejtette a kezéből; a bőröndöt elfeledte letenni s cipelte magával a nehéz terhet.

Berontott az asszonynak hálószobájába. Az asszony egyedül volt s a divánon feküdt. A szőnyegen nyitott könyv hevert, a szép asszony bizonyára olvasás közben aludt el.

A nesze az asszony fölvetette szemét; kissé fölemelkedett s osodálkozva kérdezte:

— Itthon vagy? Mi történt?

— Semmi! — felelte a férj zavartan és sápadt arcát szégyenpir borította el. A zavartsága olyan kínos volt, hogy e pillanatban jobb szerette volna, ha feleségét tetten éri vala.

— Nos, mi történt? — kérdezte újra az asszony és vizsga fűrkésző tekintettel nézett férjére.

— Lekéstem a vonatról... Istenem, hát csak értesz.

— Lekéstél a vonatról? Ez nem igaz!

— Hogyan?

— Nem igaz! A szolga, aki kikisért a vonathoz, hazajött s azt mondta, hogy jókor érkeztek. Ő maga megváltotta a jegyedet s bekisért a váróterembe.

A férj összerézzen. Agyát hirtelen újabb gyanu járta át.

Ah... a szolga mindezt elmondta? Ez azt bizonyítja, hogy kérdezted.

— Természetes. Kérdeztem, mert a dolog érdekelt, — felelt az asszony kegyetlen gunnyal — tehát csak rajta: mondd meg röviden, nyíltan: miért nem utaztál el?

— Majd megmondom... Én... Én itthon felejtettem.

— Mit?

— A fontos iratokat.

— Hazugság. A fontos iratokat én magam tettem a tárcába.

— Igen figyelmes és óvatos voltál!

— Hogyne! Bizonyos akartam lenni afelől, hogy nem fordulsz vissza.

— Nina!... Nina!... ez rossz tréfa!

— Nincs tréfáló kedvem! Te se tréfáltál, mikor elhatároztad, hogy „megfogsz lepni“ — s e szavaknál a szöke asszony különben szende szeméi vadul villogtak. Beszéljünk nyíltan, Francesco, ismét féltékenységi rohamod volt, sőt mi több, rut gyanu szállott meg. No köszönöm szépen! Nem azt, hogy házasságtörőnek tartasz, de hogy. Hanem azt, hogy azt hitted rólam, a saját házamban közvetlenül elutazásod után fogadni fogom szeretőmet. Ah, édesem, a színellet elutazások nagyon is gyakran fordulnak elő az asszonyi hütlenségek évkönyveiben.

— Nina!

— Ej, semmi Nina! Hazajöttél, hogy rám bizonyítsd, hogy házasságtörő és ostoba vagyok. Legalább az utóbbit kikérem magamnak...

— Hallatlan dolgokat beszélsz!... Nina, kérlek, hallgass!

— Külömben, ha már az volt a szándékod hogy meglepj, kérlek, ne állj itt zsebredugott kezekkel. Azt gyanítod, hogy szeretőm a házban van: jó, keresd hát meg. Remélem, olyan nagyon ostobának nem hitél, hogy magam állítom ide az orrod elé. Keresd meg, az egész házat kutassd át. Sok bnvöhely van a házban, kutassd át mindent alaposan. Szerencsédre jól van építve ez a

haogu vitakozas tamadt, amely azzal végződött, hogy Széchenyi rárohant Koloncsa s ha a jelenlevők közbe nem vetik magukat, mankójával úgy föbe vágja Koloncsot, ahogy csak tudta volna. Széchenyi Pál pedig bizonyára volt olyan művelt és lovagias ember, mint Kristóffy vagy Lányi ügyvivő urak.

Jósika Samu, az erdélyi kancellár sem volt paraszt ember és Schwarzenberg Félix herceg is volt akkora ur, mint akarmelyik mai megyefőnök, de azért kicsiben múlt, hogy Jósika ő hercegségét el nem dőngelte. A dolog úgy esett: Mikor a Schwarzenberg-Bach rendszer kezdett berendezkedni Magyarországon Jósika Samu Bécsbe ment. Felkereste Schwarzenberget és előadta nézeteit az 1848 előtti status quo visszaállításáról: Schwarzenberg nemcsak gögösen és ridegen utasította vissza Jósika nézeteit, hanem ki is fejtette Magyarország leigázásának egész programját, amelyre Jósika oly dühbe jött, hogy Schwarzenbergert torkon ragadta s ha a zajra a herceg titkára be nem jön, nagyobb baj is történhetett volna. Hiába, a haza és a nemzet szabadsága szentebb dolog mégis, mint a művelt társalgó illemszabályainak sérthetlensége.

Az ostromállapot.

Még ma is tart a farsangi komédia, pedig a tulajdonképpeni farsang csak holnap vesszi kezdetét — hivatalosan.

Az állomás épülete előtt állandóan katonai őrség van. Minden katonánál 40—40 darab töltény. A kormánybiztos, aki az állomásépület jobb szárnyának második emeletén lakik, állandóan katonák őrzik. A földszinten, az első emeleten és a második emelet folyosóján éjjel nappal 2—2 katonát sétál.

Délben felváltották az őrséget, természetesen a gyűlöletes német vezényszóval, a mi a közönség körében bizonyára nem kelt kellemes érzéseket.

Az utcákon már nem jártak katonai őrségek, csak az állomás épülete maradt katonai megszállás alatt. A csendőrök párosával sétálnak az utcákon és csupán a főkapitányságon van állandó csendőrfedezet, az ideiglenes rendőrök személyes biztonságát.

ház, csak egy kijárata van: az, amelyen bejöttél. Keress, keress!

A ki itt volt, mikor bejöttél, annak még most is itt kell lennie. Kezd el a keresést: itt az öltözőszobában... Tudod a szeretőm itt a hálószobámban volt és hamarjában bebujtattam az öltözőszobámba. Ez van legközelebb.

Francesco lopva az öltözőszoba ajtajára tekintett és Nina, ki észrevette e tekintetet, büszkén, fölemelt fövel állt a férj előtt, parancsolólag karját fölemelve mondta:

— Nos, menj be oda! Nézd meg!

Francesco ámulva nézett az asszonyra, de nem mert egy szót sem szólni. Lelkét gyengédség és őszinte megbánás fogta el. Oda lépett a feleségéhez, át akarta karolni és kéréssel hangon szólt:

— Nina... bocsáss meg!

— Igen... megbocsátok! De most hagyj magamra!...

— Egy csókot!

— Nem!... Most menj kérék!

Francesco levertem, komoran beosont dolgozószobájába, mely a ház jobb szárnyán volt.

Nina pedig halkan kinyitotta öltözőszobáját s onnan nesztelenül, lábujjhegyre egy sötét fiatal ember osont ki.

— Nina bocsásson meg!

— Ön bocsásson meg!... De most aicszen.

— Egy csókot!

— Adóh! De menjen, siessen! Pál!

Braoco Rébert.

ságának őrzésére. Ma délelőtt azonban Tóth János nem is ment fel a hivatalába, délig kint volt a vasuti állomás épületében, majd délbent megjelent a bűnügyi osztályon.

Vizsgálat.

Ma reggel 9 órakor a kormánybiztoság hivatalos helyiségében, a vasuti állomás épületében folytatták a vizsgálatot. Kihallgatták az állomáson a főispánt hozó vonat összes, kedden este szolgálatban levő személyzetét. A kihallgatásokat Tóth János rendőrkapitány, Mile Pál rendőrfogalmazó és Beniczky Antal budapesti rendőrfelügyelő végezték. A kihallgatásoknak nagyon kevés az eredménye. A vasutasok nem tudtak terhelő adatokat szolgáltatni, de ennek dacára, ha csupán azt vallották, hogy ezt vagy azt az embert látták kedden este az illetőn k rögtön idézőt küldenek. De ne hogy ez felesleges aggodalmakra adhasson okot, Boda Dezső kormánybiztos ma tudósítónk kérdésére kijelentette:

— Tisztelni fogjuk mindenki személyes szabadságát. Ok nélkül senkit sem tartóztatunk le.

Arra a kérdésre, hogy mi igaz azon kőza hírből, hogy a kormánybiztoságnak politikai színezetű küldetése is van, így felelt:

— Egyáltalában nincs politikai küldetésünk. Minden erre vonatkozó hír hamis. Kár az ilyeneket közreadni, mert a közhangulatot elmérgesítik.

Oly határozott hangon tiltakozott különben a kormánybiztos minden újságíró előtt a politikai küldetés híre ellen, hogy fel is tételezhetjük, hogy ő tényleg csak a bűnügyi vizsgálatára kapott megbízatást.

De hát akkor mért őrzeti magát katonasággal? Hiszen akkor semmiféle veszedelem nem fenyegeti?

Mi lesz a letartóztatottakkal?

Az egész város lázas izgalommal várja a furesa főispán fogadtatásból keletkezett bűnügyi vizsgálat folytatását. A polgárság körében izgalmat kelt az a tény, hogy a letartóztatottakat még nem helyezték szabadlábra, pedig nincs semmi ok rá, hogy például a tiszteletben álló Herceg Jánost fogva tartják. Ez a 68 éves, hazafias érzésű öreg ur, a kit az egész város ösmer és tisztel, csak ráptojással dobta meg a megyefőnököt — de se a büntetést nem rendezte, sem abban nem volt része hogy a halálkocsin meghurcolták. Mért szenved akkor hát már 5 napja a vizsgálati fogságot? Nincs különösebb ok a Kerekes János talyigás további fogvatartására sem, hiszen ő sem rendezte a tüntetést és ő se bántotta a megyefőnököt.

Nem követtek el a vizsgálat adatai szerint főben járó büncselekményt Debreceni Ákos szobrász és Fekete (Schváros) Jenő VII. gimnázista sem. Mire való tehát őket fogva tartani? Remélhetőleg ilyen kíméletlen eljárásra nincs szükség, mert hiszen az nem is indokolt.

Ma délután 4 órakor ült össze a törvényszék váditanácsa, amely dönteni fog a letartóztatottak ügyében, akiknek ügyét Tóth Aurél törvényszéki bíró fogja referálni a váditanács ülésén. Remélhető, hogy szabadlábra fogják helyezni őket. Lapunk zártakor délután 6 órakor még nem ért véget a váditanács ülése.

Az újabb letartóztatások.

Ma délig nem történt újabb letartóztatás, Komlóssy Arthur városi bizottsági tagot délben hallgatták ki. Előadta, hogy ő az alkotmányvédő bizottság tagja és tagja volt azon szűkebb körű, három tagú bizottságnak, amelyet a közönséghez intézendő plakát megakasztására küldtek ki. A plakátot dr. Varga Lajos szövegese meg, ő és Szabó Kálmán pedig helybenhagyták és intézkedtek kinyomtatása iránt. Komlóssy Arthur fél 1 órakor elhagyta a rendőrség épületét, tehát nem tartóztaták le. Egyébként ő a tüntetésről nem tud semmit. Idézöt kapta Szabó Kálmán és dr. Varga Lajos is, de őket még nem hallgatták ki.

Ma délben, 12 és 1 óra közt azonnali megjelenésre szóló idézést kapott Révi Nándor ügyvéd, városi bizottsági tag is. Révi éppen családjában ebédelt, mikor az idézöt kapta. Nyomban felkelt az ebédől, magára vette téli kabátját és pont 1 órakor megjelent Tóth János rendőrfőnök előtt. Az a vád ellene, hogy ő is kint volt a vasutnál és részt vett volna a tüntetésben. Kihallgatása órák hosszat tartott.

Délután 2 órakor azonnali megjelenésre szóló idézöt kapott Békásy Jenő hírlapíró, a „Debrecen” felelős szerkesztője is, aki tudvalevőleg a saját festi építészeti kockázatával mentette meg az összevert megyefőnök életét. Az ő kihallgatása is egész délután tartott.

Az a hír, hogy Révi is, Békásyt is letartóztatták, még nem nyert megerősítést, de nem lehetetlen, hogy ez meg fog történni, mert a legesekélyebb gyanúk is elegendő most a letartóztatásra.

Folytatják a letartóztatásokat.

Ma délután szenzációs letartóztatások történtek. Letartóztatották Kasztl István vasuti főkalauzt, dr. Révi Nándor ügyvédet, városi bizottsági tagot és Békásy Jenő hírlapírót, a „Debrecen” felelős szerkesztőjét.

Délután 5 órakor a bűnügyi osztályról átkísérték őket az ügyészhez.

Az újabb letartóztatások óriási izgalmat és megdöbbenést keltettek a városban, mert ilyen csekélységekért rendes körülmények közt nem szokás rendes lakással és foglalkozással bíró, tisztességes és becsületos polgárokat letartóztatni. Nincs is ennek semmi célja, sőt ez még izgatja az amugy is lázongó kedélyeket.

Vagy az a célja a kormánybiztoságnak, hogy az elkeseredést fokozza és politikai üldözést kezdjen az ellenzék ellen, miután az igazi tetteseket nem tudja kinyomozni. A tehetetlenségét akarja a tömeges letartóztatásokkal palástolni? A legközelebbi 48 óra alatt el fog válni ez is.

Mik a védők?

Az összes letartóztatottak megnevezték már védőiket. Hercegh János tanító védője dr. Körösi Kálmán, Kerekes András talyigás dr. Bacsó Dezső, Fekete Jenő VII. gimnázista dr. Freund Jenő, Debreceni Ákos szobrászé dr. Balog Géza, Békásy Jenő dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselő.

Még nem vallottak védőket Kasztl István főkalauz és dr. Révi Nándor ügyvéd.

Révi kijelentette, hogy ő maga fog védekezni.

Egyébként a védők valamennyein sürgős beadványt intéztek a törvényszék védtanácsához védenőik szabadlábra helyezése iránt.

Varga Lajost is letartóztatták?

Lapunk zártakor az a hír kelt szárnyra, hogy letartóztatták dr. Varga Lajos ügyvédet, az alkotmányvédő bizottság jegyzőjét is. Az ellenőrizhetetlen helyről kibocsájtott hír óriási izgalmat keltett a városban. Varga Lajos, aki a „Debrecen” főszerkesztője és városi bizottsági tag, nem követett el semmi olyas bűncselekményt köz tudomás szerint, ami letartóztatását indokoltá tehetné.

Az egész város csendes nyugalomát felzavarják már ezek a letartóztatások, amelyek mind azt bizonyítják, hogy Kovács Augustin elveretéseért ártatlan embereket tesznek elöltsé és e révén politikai üldözés készül.

Ez ellen tiltakozni kell Debrecen város közönségének. Ezt szó nélkül tűrni nem lehet. **Politikai üldözés ez már, nem bűnügyi vizsgálat**, ez az általános vélemény. Erőnek erejével fel akarják fujni ezt a különben csekély jelentőségű esetet. Bezzeg arról hallgat Kristó belügynök, a mikor az ellenzéki lapok szerkesztősegei ellen intéztek merényleteket a felbérelt alakok. **Akkor még bűnvizsgálatot sem indított, pedig akkor a művelt külföldnek ezerszerre több oka lehetett a felháborodásra.**

Lapunk zárta után ismét arról értesülünk, hogy **dr. Varga Lajost még nem tartóztatták le**, mert a kihallgatásokat Tóth János ideiglenes rendőrfőnök csak este 9 órakor folytatja. **Akkorra helyezte kilátásba a további letartóztatásokat**. A vizsgálatot egész éjjel folytatják.

Támadások a város ellen.

Néhány kitartott fővárosi darabant-lap a keddi eset miatt alávaló támadásokat intézett Debrecen város közönsége és a tanács ellen is.

Debrecen város tanácsa épen ezért elhatározta, hogy a „Népszava” és a „Magyar Szó” című lapok ellen sajtópórt indít, mert Kovács Gusztáv megyefőnök ügyéről írván, a két lap megrágalmazta Debrecen sz. kir. város tanácsát, a mely a megyefőnök bánalmazását elítélte. A sajtópór vitelével Magos György tiszti ügyészt bízták meg. A tiszti ügyész nyilvános rágalmozásért tett a nevezett lapok ellen följelentést.

A politikai válság.

Budapest, január 6. A politikában nem igen történik megjegyzésre érdemes dolgok. A béke hírek még minden alapot nélkülöznek. Még messze van ez a stáció, a hol a nemzet oly hosszú küzdelem után majd megpihenhet.

Megcáfolt béke hírek.

Apponyi ma ismét meglátogatta Kossuthot s délután állítólag résztvevett Kossuthal egyszemben valami béketanácskozáson. Erre aztán estére olyan hírek jöttek forgalomba, mintha a béke lehetősége már megvolna, sőt némely jóhiszemű lelkek már a leendő koalíciós kabinet tagjainak névsorát

is tudták. Ezzel szemben mi úgy tudjuk, hogy a békét csakugyan kívánja mindenki. Azonban sajnos ettől meg igen távol állunk. Semmi alapja nincs a békehíreknek, nem hogy kész kabinetlistát lehessen mutogatni.

Tahy lemondott.

Tahy István levelet tesz közé, melyben megírja, hogy beadta lemondását, mert Pest megye egyhangú bizalmatlanságával találta magát szemben. Szándékának hazafiasságát hangoztatja, de bizalom nélkül nem akart a megye élére állani.

H I R E K.

Elkobozták a Debrecent.

Házkutatás lapunk szerkesztőségében.

A rémuralom, mely mindenütt a legnagyobb elkeseredéssel találkozik, már megtermette gyümölcsét.

— Ellenzéki lapokat kobozni — jött felülről a parancsolat, hogy példát statuáljanak, mikép lehet a sajtószabadságot elnyomni — zavarni kell a dolgokat, sokat kell csinálni a semmiből, ez a jelszó.

Kovács Gusztáv főispán megveretéséből kifolyólag egy vezéreikk jelent meg a „Debrecen” e hó 2-iki számában „Felfordult a tenger” címen *Suhogó* tollából.

Ebben a cikkben az ügyészség büntetendő cselekmény feldicsérését látta. Hogy tényleg van-e benne ilyesmi, azt a független bíróság lesz hivatva elbírálni. Szerintünk nincs, azonban nekünk nincs jogunk prejudikálni.

Dr. Várady Sándor királyi ügyész tegnap sürgős előterjesztést tett Hoffmann József vizsgálóbírónak, aki elrendelte az összes található lappeldányok elkobzását és a kézirat beszerzését. Az eljárással és a házkutatással a rendőrséget bízta meg.

Tegnap este 7 órakor megjelent lapunk szerkesztőségében Mile Pál rendőrfogalmazó, Bardóc András rendőrbiztos és egy irnok kíséretében, ahol Békásy Jenő felelős szerkesztő előtt felolvasta a vizsgálóbíró végzését és felhívta, hogy az inkriminált cikk kéziratát ad a elő.

Felelős szerkesztőnk eleget tett Mile rendőrfogalmazó kívánságának és a kéziratot nyolc darabban átadta, azonban a vonatkozó lappeldányokkal nem tudott szolgálni, mert a *Debrecen* január 4-iki száma egytől-egyig elkelt.

Ekkor Bardóc rendőrbiztos fogantatította a házkutatást, mely alkalmával a bekötésre szánt lappeldányok közül *egy darabot* meglelt és magával vitte.

Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és evvel a törvényes eljárás véget ért. Ez az eset azonban távolról sem veszi el kedvünket a szabad szólástól — vagyunk s leszünk, ami eddig voltunk — *radikális függetlenségi és 48-as ujság*.

A mumusoktól akkor sem ijedünk meg, ha Lányinak, Kristóffynak vagy Fejérvárnak hívják is.

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Vasárnap délelőtt a Nagytemplomban az istentiszteletet Perceze István segédlelkész, a Kistemplomban Létay Menyhért segédlelkész, a Kossuth-utoai templomban Szele György

lelkész, az Ispótytemplomban Uray Sándor vallásbíró, a Szegényházban Hajdu Zeigmond, a Csapókerben Kovács János népiszkolai felügyelő, a Homokkerben Papp László senior fogják végezni.

Vasárnap a r. kath. templomban reggel 6 órakor miséznek Szabó István, 7 órakor dr. Kovács István, 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 ó. a nagymisét dr. Wolaffka Nándor püspök tartja, utána dr. Kovács István prédikál, háromnegyed 11-kor Molnár K. Dezső, 1/2 12 kor Nyári Ignác miséznek. Délután 1/2 3 órakor Keresztény tanítás, 3 órakor Iytánia lesz, 4 órakor a Rózsafüzér társulat hónapos ájtatosságát végzi Dr. Wolaffka Nándor püspök szent beszéd, olvasó, Iytánia és körmenettel.

— **Hír a szerkesztőségéből.** Miután a darabont kirendeltség lapunk fő és felelős szerkesztőjét vizsgálati fogásba helyezte, a „Debrecen” szerkesztéséért ideiglenesen Rostkowitz Arthur helyettes szerkesztő a felelős.

— **Értesítés és meghívás.** Értesítjük a Csapókeri függetlenségi és 48-as olvasókör tisztelt tagjait, hogy a január hó 7-ik napján, vasárnap délután fél 3 órára a körhelyiségben hirdetett közgyűlés igen fontos, de rajtunk nem muló ok miatt elmarad, a folyó hó 14-ik napján, azaz vasárnap délután fél 3 órakor ugyancsak a körhelyiségben tartatik meg, melyre a tagok tisztelettel és azon hozzáadással hivatnak meg, hogy a gyűlésen lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. — Tárty: 1. Évi jelentés. 2. Részleges tisztújítás. 3. Esetleges indítványok. Az elnökség.

— **Az ideiglenes rendőrfőnök körövénye.** Tóth János ideiglenes rendőr kapitány a következő körövényt intézte a rendőrség tisztviselőihez: „Az ő s z s rendőrkapitányoknak, illetve az összes rendőrtisztviselőknél és alkalmazotaknál. A m. kir. belügyminiszter ur 1906 évi január hó 3-án kelt 680 számú rendeletével Végreh Gyula urat, Debrecen szab. kir. város főkapitányát felfüggesztette és ennek folytán dr. Bada Dezső kormánybiztos ur Tóth János budapesti m. kir. államrendőrségi kapitányt ideiglenes minőségben Debrecen szab. kir. város főkapitányává kinevezni kegyeskedett.

Midőn erről címet értesitem, egyben felhívom, hogy engem hivatalos működésemben a törvények, kormányrendeletek, szabályrendeletek pontos betartásában támogatni a törvényes intézkedéseimet feltétlenül teljesíteni, végrehajtani kötelességének ismerje.

Ugy a kapitány urak, mint az összes tisztviselő urak, valamint az összes alkalmazottak szolgálati beosztása és hivatali teendője marad a régi.”

Az egész rendelet felfurángos fogalmazvány, mert az összes kormányrendeletek végrehajtására kéri a tisztviselőket. A rendőrség tisztviselői egyébként hivatali állásukból folyó kötelességük folytán átvették és tudomásul vették a főkapitány körövényét.

— **Függetlenségi bál.** Ma este fog lezajlani az „Arany bika” összes termeiben a függetlenségi és 48-as párt bálja, amely a legfényesebb farsangnyitó mulatság lesz. Ott lesz a város színe java, a szép asszonyok és leányok tündérserege. Ez a bál hatalmas tüntetés lesz a darabont-kirendeltség föléleges volta mellett. Ime egész Debrecen városa mulat és nem zendül senki.

— **Meghaltak.** A mai nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be a debreceni állami anyakönyvi hivatalba. Tóth Imre ev. ref. 2 hó. Szentesi Mihály ev. ref. 68 éves.

— **Mikor a köznép is rendőr.** Az este két részeg alak, Erdei Sándor és Mester István rendezett botrányt az utcán. A köznép maga kísérte be őket.

Eljegyzés. A helybeli állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten kihirdetés végett a következő párok jelentették be eljegyzésüket. Grün Herman—Gizfreund Aranka Kerekes István—Takács Mária, Batna Imre—Gargely Mária, Maeibin Simon—Halas Julianna, Balog János—Szabó Julianna, Tóth István—Nagy Erzsébet, Marossán János—Varga Julianna, Csató Gábor—Tóth Eszter, Nagy József—Mencz Irén, Szegedi Márton—Boros Mária, Fenyvesi István—Fányer Julianna, Horváth János—Fazekas Anna, Dr. Vargha Elemér—Latinovits Ida, Takács Sándor—Bihari Julianna, Rosenberg Dávid—Ujlaki Piroska, Aezalós József—Csiszár Katalin, Sóvágó Imre—Márkus Zsuzsanna, Tóth István—Szűcs Margit, Tar Mihály—Oláh Zsuzsanna, Szojka Béla—Budaházi Gizellával, Hegedűs Ferenc—Szabó Erzsébet, Sarok Imre—Szálkai Piroska és Szűcs József—Tóth Julianna.

Széngázmérgezés. Hirt adtunk arról, hogy péntekre virradó éjjelen a Homokkert-utca 118. sz. a. Kerekes Bálintné, Botos Róza nevű szegény asszony 10 éves Nagy Julianna nevű fogadott lányával. A szerencsétlen asszony széngázzal akarta mérgezeni magát. Kerekesné már jobban van, de a kis leány meghalt a kórházban. A vizsgálóbíró ma délután hallgatta ki a szerencsétlen asszonyt. Azt vallotta, hogy a nyomor kergette öngyilkosságba.

Lopás. Az este 7 órakor a főtéren a városháza épületében levő Borsos Kata áruháza előtt. A fényes üzlet a város közepén a legforgalmasabb helyen van, ahol a rendőr éjjel-nappal posztot áll, lopás történt most, mikor a csendőrség lóháton és gyalogosan Debrecen utcáin sétál. A Borsos Kata főtéri üzlete elé finom utitakaró volt kitéve, a mely még 7 órakor ott volt a szögön kiakasztva, úgy fél 8 órakor, mikor az üzletet beakarták zárni, a személyzet legnagyobb meglepetésére az utitakaró eltűnt. Hogy ki követhette el a vakmerő lopást, nem tudják. A lopást azonnal bejelentették a rendőrségen, amely hivatalosan a tettest kinyomozni.

Mert a kedvességgel összeveszett. Az Arany János utca 42. szám alatt Faragó András jó ródu gazda 18 éves Eszter nevű leánya akarta eldobni életét, mert a szerelmesével összekülömbözött. Ez aztán annyira elkeserítette, hogy az este szobájába zárkózott és mindegyik levél hátra hagyása nélkül kétszer magába lőtt. A golyók egyike nem talált, a másik tüdőjébe fúródott. Az öngyilkosság elkövetése után megjelentek a helyszínen a hatóság és a leány sebeit be kötötték. A lövés nem veszélyes. A felépülés bizonyos.

Népesedés. Az elmúlt hét folyamán összesen 44 születést 28 fiú, 16 leány és ezzel szemben 44 halálozást jelentettek be az állami anyakönyvi hivatalban. Így a lakosság száma e héten természetesen uton se nem növekedett se nem csökkent.

Házasságkötések. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban az elmúlt héten házasságot kötöttek. Péter Lajos—Balog Ilka, Poniki János—Fejlesztés Zsuzsanna, Dári Lajos—Sipos Zsuzsanna, Tokaji Gyula—Bodnár Zsuzsanna, Lindenfeld Sándor—Róz Bette, Riskó László—Turzó Julianna, Hajnal József—Bökönyi Julianna, Varga János—Szabó Eszter, Brun Márton—Zavissa Mária, Ujvári József—Szilágyi Julianna, Ferbán Pál—Baróthi Margit, Bona Fortunáté—Kóródi Julianna, összesen 12 pár.

Bicskázás. A vasuti állomásnál Szathmári József és Hegyemegi Rudolf bérkocsisok összevesztettek, miközben Hegyemegi bicskát rántott és mellbe szurta Szathmárit, a ki súlyos testi sértést szenvedett. A rendőrség az eljárást Hegyemegi ellen megindította.

Az alkalmi tolvajlások. Ma délután a szentgyörgyi tej gazdaság kocsisa panaszt emelt a rendőrségen, hogy kocsijáról, míg ő a József főherceg-utca 58. sz. alá bevitte a tejet, négy tejes bádogot elloptak.

Az alkalmi tolvajt nyomozzák. — Balla Sándorné Geráby telep 92. sz. a. lakos azt panaszolta, hogy míg ő az öcsösét József főherceg-utca 64. sz. a. lakásán meglátogatta, azalatt valaki a bundáját ellopta. Nyomozzák.

Gólyakelepelés esküvő előtt. A pestmegyei Mogyoródról írja ottani tudósi íónk: Som István őrszemiklói házassuló legény mintegy 3 hét előtt Mogyoród szomszédbeli községbe ment és ott Kurucz Mária kezét megkérte s meg is kapta. Tegnap volt a házasságkötés s este a menyecske 10 óra tájban az ártatlan völgyényt angyalkával megajándékozta. A lakadalmi nép még most is bámészkodik a korai tavaszi gólya megjelenésén.

Vámospécsi osendőlet. Vámospécsi levelezőnek írja, hogy ifju Orosz Imre és 6 társa megverték Török Gábort és 7 társát. A verekedésre Armos Bálint és Csége János bujtatták fel a legényeket. Ladueki Sándor gazdának a tájékozóját lopták el. A tolvajt kinyomozták Kocsis Gábor személyében. — Illyés József gazdához betörték és 149 korona értékű ágy és ruhaneműt elloptak. A tolvajok alkalmasint cigányok.

Dienes Márto Amerikában. A vesztegetési ügyből híressé vált Dienes Mártonról kaptunk hírt Newyorkból, akinek amióta Amerikába szöktették — igen változatos sorsa volt. Először dinom-dánomban élt, per sze csak addig, amíg a Judáspénzből telt. A pénzt vigán költötte s eszébe sem jutott, hogy valamit dolgoznia is kellene. A munkának különben sem volt barátja és így érthető, hogy amikor hamarosan elfogyott a pénze, a newyorki magyarokhoz fordult támogatásért. Az amerikai magyarok azonban szóba sem akartak vele állni s egy izben, amikor egy vendéglőben belépett, ahol magyarok szoktak ékezni, egy budapesti vendég felismerte, megmondta a többinek, hogy kit tiszteljenek a jövőnyben, mire az összes magyarok fölkeltek és távoztak a vendéglőből. Dienes Márton úgy tett, mintha nem törődött volna a dologgal. Leült és ételt rendelt. Másnap és harmadnap ismétlődött ez a procedura. A magyarok kijelentették a vendéglősnek, hogy helyiségébe addig nem teszik be a lábukat, amíg Dienes oda jár, mire a vendéglős megkérte Dienes Mártont, hogy tisztelje meg távollmaradásával. Valahogy úgy, megtanulta törni az angol nyelvet s egy kereskedelmi cégnél kapott alkalmazást. De csak rövid ideig volt ott, mert mindjárt az első hónapban tetlegesen bántalmazta a gazdáját. Később csemegkereskedést nyitott, de az sem bizonyult jóvedelmezőnek. A könyvgyűnőskégre adta azután a fejét, de az már intenzívebb munkát s erősebb házalást igényelt, minek folytán ebbe is beléunt. Ekkor gondolt egy merészet és nagyot: egy magyar bérkereskedővel, aki szintén nem mulatságból ment Amerikába és egy másik kivándorlóval, aki Magyarországra 100 000 korona tartozást hagyott hátra, bankot akart alapítani. Már mindennel elkészültek s prospektusokat is adtak ki, mikor az egyik társ hirtelen meghalt. A kísérlet ennek folytán dugába dőlt. Most a képzelhető legnagyobb nyomorban él. Teljesen megöszült s az egykor hatalmas termet meggörbült. Felesége és két gyermeke vele van, de azért Gayger Gizella sem hagyta el. A szabad Amerikában is szabad barátinője maradt.

A székely-havasai bivalytej jósága általában ismeretes. Ezen bivalytejjel készíti Bulásovich Sándor gyógyszerész Szepesi szentgyörgyön 183 szám a törvényesen védett „Alba” szappant (ára 1 korona), „Alba” arckrém (ára 1 korona 50 fillér), és „Alba” hölgyport (ára 1 korona 50 fillér), melyeket a szokásos vásári reklám mellőzésevel, nyugodt lélekkel ajánlunk a művelt hölgyközönség figyelmébe, mivel semmi ártalmas vegyi terméket nem tartalmaznak a melyekről hazánk első orvosnője dr. gróf Hugonnay Vilma ezt írja: „Az Alba-szappan és krém a bőr ápolására, a szeplők és más

arotisztálanságok eltávolítására a legjobban ajánlható szerek”. Kaphatók mindentűt.

Fényközlősnöket házra, földre a legelőnyösebb feltételek mellett, rövid idő alatt folyócsit a „Budapesti takarékpénztárak képviselőisége” Debrecen, Csapó-utca 12. sz. a.

Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csusz és köszvényes betegek részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már néhányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél, — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszervu” gyógyszerár.

Uj virágterem. A Dréher sörosarnok tulajdonosa Márkus Jenő egy teljesen új díszes termet rendezett be, melyet ajánl társaságoknak „bankettek”, „vacsorák”, „lakodalmak”, „mulatságok” társas összejövetelekre alkalmas külön bejárattal. E díszes terem címe Virág étterem.

A Népszégyző-Bank megszűlt. Heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint az udvarban.

Bársony égőtő készülek kapható Mentze Henrik áruházában.

Az ungvári kormánybiztos.

A kormány intézkedik.

Budapest, január 6. Félhivatalosan jelentik: A mai nap folyamán Kristóffy József belügyminiszter Ungvármegye és Ungvár sz. kir. város kormánybiztosul kinevezte Bónis István rendőrkapitányt. Ma délután Bónis el is utazott Ungvárra; kíséretében vannak Németh Béla rendőrségi fogalmazó és Rogulya György rendőrfelügyelő. A bizottság magával vitt tizenkét rendőrt és hat detektivet. Bónis teljes hatalma jogkörrel van felruházva. A kormány legközelebb minden ellenálló vármegyébe küld kormánybiztost.

Az orosz felkelés.

Oroszországban a politikai helyzet még mindig igen komoly. A kormány nem lesz képes elnyomni a felkelést. Moszkvából még mindig jönnek borzalmas részletek az ott és a környéken dúló forradalomról. Hivatalos kimutatásai szerint a kazáni vasuton **összesen hatvannégy vasuti hivatalnokot végeztek ki rögtön ítélő bíróság útján.**

Meggyilkolt egyetemi tanár.

Moszkvában meggyilkolták Morovjev egyetemi tanárt, a ki lakásán a sebesültek ápolására mentő állomást rendezett be. Tegnap egy tiszt Morovjev lakására ment és szó nélkül agyonlőtte a tanárt.

Lefokozott vezérőrnagy.

Avernajov vezérőrnagyot, akit azzal gyanúsítottak, hogy résztvett a forradalomban, letartóztatták és lefokozták. A tábornokot Pétervárra szállították és katonai bíróság elé állítják.

Ostrom állapot.

A sztrájk nyílt lázadásba mutat át. A rendkívüli védelmi állapotot kihirdették. A csapatok és a szabadúlvók között több összecsapás volt.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Szombat, jan. 6.: „Fehér Anna” dráma. Ujdonság. (A.)

Vasárnap, jan. 7-én: délután „Bolygó görög” operette. Butyky Ákos a szerző jelenlétében. Bérletszünet.

Este: „Fehér Anna” dráma. Bérletszünet.

Hétfő, jan. 8-án: „Boszorkányvár” operette. (B.)

Kedd, jan. 9-én: „Áldozat” dráma. A történelmi ciklus (király drámák) harmadik előadása. (C)

Szerda, jan. 10-én: „Királyfogás” operette. (A.)

Csütörtök, jan. 11-én: „Fabricius leánya” színmű. (B.)

Péntek, jan. 12-én: „Katalin” operette. (B.)

Szombat, jan. 13-án: „Sevillai borbély” vígjáték. (A.)

Bérlet 82. szám (A)

Szombat, 1906. évi január hó 6-án:

Ujdonság:

Fehér Anna.

Befyár történet 3 felvonásban.

SZEMÉLYEK:

Fehér László — — — Árkossy V.
Anna, Lászlónak a huga — Szabó Irma.
Horváth Miklós szolgabíró — Szakács A.
Marci, László szeretője — Almássy L.
Domotor, Anna vőlegénye — Krasznay E.

A Sportlovagok, városunk szülötteinek, Déry Gyulának nagyszerű énekes bonozatát, melyet a Népszínház a tavasszal és a nyáron tett házak előtt több ízben hozott színpadra, mint érteülünk Zilahi Gyula megvett és legközelebb kitűzi előadására. A „Sportlovagok” zenei részét Szabados Béla, a kiváló zeneíró szerette, és pompás éneksszamaival, valamint gyorsan elterjedt Sportindulóival a darab népszerűsítését nagyban előmozdította. A Sportlovagokat sikerrel adták Kolozsváron és Miskolcon is, ezen kívül meg öt vidéki igazgató vette meg és készült rá. Déry Gyula Debrecenben kezdte meg újságírói és íróipályáját, mint egyik helybéli lap segédszerkesztője és irataiban igen gyakran emlékszik meg szülővárosáról, hol jelentékeny társadalmi szerepet is vitt annak idején. Több kötet regényt és elbeszélést írt, melyeket megjelenésük alkalmával a kritika egyhangú elismeréssel fogadott, épen úgy mint a Sportlovagokat, melynek főképen azt a jó tulajdonságát emelték ki, hogy egyike ama ritka daraboknak, melyek három órán át mutatják a közönséget egyetlen sikamlós helyzet nagy szó alkalmazása nélkül.

Boszorkányvár. Ez a hatalmas zenei alkotás került színre tegnap szép számú közönség előtt. A szereplők közül különösen tetszett Földy Frida kedves játéka, izléses éneke, de sok tapsot kaptak a többi szereplők Pozsonyi Lenke, Radó Anna stb.

Fehér Anna. Ma este lesz a bemutató előadása Gárdonyi Géza ily című drámájának, mely a Nemzeti Színház egyik legnagyobb sikerű ujdonsága volt. Az előadásra nagy ambícióval készült a drámai társulat, melynek tagjai közül részt vesznek az előadásban Szabó Irma, Almássy László, Ternyey Lajos, Szakács Andor, Békés Gyula, Polgár Sándor, Kondor Ernő stb. A darabot holnap vasárnap megismétlik.

Bolygó görög. Vasárnap délután a Butykyai Pasztor-féle operett kerül színre. Az előadás semmiben sem fog különbözni a darab esti előadásaival s teljes egészében kapja azt a délutáni közönséget.

Regény-Csarnok.

Félben maradt almok

Írta: Murintsek Ilona.

Ezüst sudaru, karosu fiatal nyírfák, égbe nyúló fenyők között, széles hegyi patak hőmpölygött a völgybe.

A patak ritmikus, csendes csobogása, a nyírfák susogása, a fenyvesek ózondus sóhajtása valami olyan titokzatosságot kellett, hogy a két fiatal lány némán haladt egymás mellett.

Valami volt a levegőben, ami szomorúvá gondolkozóvá teszi az embert, ami kilopja a lélekből még azt a rejtett zugban őrzött álmot is, minek nem lehet ébredése.

A fiatalabb, az aranyzóke Thea, ábrándos szelídséggel kísérte figyelemmel a tovaszáló felhőket.

Az idősebb, Dóra, kísérteties, halvány arcával, nagy fekete szemével a csobogó patak fodrait nézte, amint azok meg-meg állnak s tova rohannak.

Thea kezdte el...

Miért vagy ma még a szokottnál is csendesebb? Hidd el, alig várom, hogy ismét a régi jó kedvben lássalak.

Dóra elmosolyodott, aztán karját Thea karjába fűzve csendesen beszélt.

— Lásd, kicsi Thea, rég vártam arra az órára, mikor mi ketten zavartalanul beszélhetünk egymással.

Tudod, hogy nagyon szeretlek, valami tulfinomodott ragaszkodással vagyok irántad, mint az erősebb, a tapasztaltabb, a gyöngébbel szemben.

— Ismerlek, nem vagy mindennapi lélek s ép ezért meg szeretnék menteni az életnek, a boldogságnak.

— Azt hiszed, nem helyes uton járok, hisz szívem tanácsát követem?

— Nem!

— Dóra! — kiáltott fel a kis Thea, te, te mondd ezt!

— Igen én! — Ül ide mellém és hallgasd végig életem történetét, melynek főbb mozzanatait ismered, de még nem egész tisztán.

— A végén kezdem, ott, a hol kezdődött és befejeződött az életem.

— En nem tudok hinni és nincs mit remélnem, engem kinevetett, csufá tett egy ember, engam, a büszke Dórát, egy igénytelen kicsi ember kinek egyebe sem volt, mint két fénylő, ragyogó, becsületes szeme — és ez is hazudott!

Ebbe a ragyogó szempárba szédült bele az én számításom, a gögöm, a lelkem, az életem.

Evek előtt egyszer egy társaságban találkoztunk. Ő az öserő, a nyers férfi prototypusi élet és örömtől duzzadó, én akkor lettem nagykorú, telve cinizmussal göggel, számításal és nagyratörő tervekkel.

Emlékszem reá egészen tisztán. — Első látásra odajött hozzám, megfogta kezemet és ezt mondta nekem: már rég nin-

csen anyám és én úgy szeretném, ha maga lenne az én kis anyám; a haja, a hangja, a szeme, az a szomorú mosolygása mind reá emlékeztet. Én kinevettem.
(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

A budapest-kőbányai

értékeskereskedelmi csarnok jelentése.

1906. jan. 6.

Az ártott szerzők ára: I. A) Magyar

eredetű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon

terjedő súlyban) 127—129 fillérig. Öreg közép (pá-

ronként 300—400 kilogramm terjedő súlyban)

114—116 fillérig. Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon

terjedő súlyban) 127—129 fillérig. Fiala közép (páronként

250—350 kilogramm terjedő súlyban) 182—184

fillérig. Fiala könnyű (páronként 250 kilogramm

terjedő súlyban) 128—130 fillérig. — II. Magyar

eredetű: Nehéz (páronként 380 kilogrammon

terjedő súlyban) — fillérig. Közép (páron

ként 340—380 kilogramm súlyban) — fillérig. Kön

yű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban

— fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz pá-

ronként 360 kilogrammon felüli súlyban 127—128

fillérig. Közép (páronként 340—360 kilogramm

terjedő súlyban) 123—124 fillérig. Könnyű páron-

ként 240 kilogramm terjedő súlyban) 121—122

fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachi) 1

nehéz (páronként 340 kilogrammon felüli súlyban

— fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm

terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai

Nehéz (páronként 360 kilogrammon felüli súlyban)

138—140 fillérig. Közép (páronként 340—360 kilo-

gramm terjedő súlyban) 137—138 fillérig. Könnyű

páronként 240 kilogramm terjedő súlyban

135—136 fillérig. A kitöltött sorok ártéskirányzata

kellemes.

Szabó Lajos Fiai cég

női ruhakelme, szőnyeg és vászon áruházában már az előbbi évekből igen előnyösnek ismert

női ruhaszövet vásár

folyamatban van. Eladásra kerülnek

mélyen leszállított áron

araktáron lévő elsőrendű minőségű, nem

pedig külön e célra vásárolt értéktelen áruk.

Maradékok minden cikkből félárban.

Kirakataink bővebb tájékoztatást nyújtanak.

Ha egészséges és hosszú életű akar lenni, igyék K. Impér

„Répáti” gyógysavanyúvizet

Magyarország giesshüblje!!

íze és gyógyhatása páratlan.

Gyógyjavaslat: felesleges savképződés, a légző és emésztő szervek mindennemű hurutos megbetegedésénél, köhögés, rekedtség, gyomor és bélbajok a hólyag hurutos megbetegedése, máj- és vese, köszvényes bántalmak, vérszegénység ellen.

Házhoz szállítva:

1 lt. „Répáti” gyógyvizet üveggel együtt 32 fillér

üvegeket visszavesszük: 12

1/2 lt. „Répáti” gyógyvizet üveggel együtt 23 fillér

üvegeket visszavesszük: 7

Főraktár Debrecen és vidékére.

Weisz Andor Csapó-u. 1.

Telefon 332.

En

ismerek egy bőrápoló szert, mely különösen mitesszerek, hőségkiütések elmulasztására és kellemes arszin elérésére alkalmas. Nincs jobb és hathatósabb gyógyszappan, mint a

BERGMANN-féle LILIONTEJSZAPPAN
(védjegy: kéthegymászó)

Bergmann es Társa Teschen a. E

Kapható darabonként 80 fillérért Grósz Nagy Ferencz gyógyszerárában.

Egyedüli gőzbutorgyár
Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fénytűzésig a legszolidabb kivitelben legjutányosabban kaphatók.

KILLER EDE
cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főter.

Védjegy: „Horgony“

A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvényűnél, eszűnél és meghűléseknél bedörzsölésköppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Az üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható. — **Főraktár: Török Tótszf gyógyszerésznél, Budapeston.**

Richter gyógyszerár
az „Arany oroslánhoz“, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szállítás.

Meglepő jó hatásúnak bizonyult

írja Kossuth Ferenc, Dr. Rózsaffi Alajos a budapesti m. kir. államrendőrség főorvosa,
Dr. Tóthfalussy Gyula a MÁV. h. főorvosa
Hindy Szabó László, belügm. tanácsos, Bátor
Bánffy Farkasné, számtalan előkelő orvos stb.

Indaszesz
(sószószes)

csusz, rheuma, fejfájás, ellen.

DEBRECENBEN kapható: Komlóssy Lajos, Rick József, Kiss József, Mogoróssy Győző, Hernády Pál, Dávid Zoltán, Lusztig és Bán, Róth Antal, Darvas Miksa Bős-róményi István, Somogyi Kálmán, Balogh M. I., Deutsch Lajos, Lindenfeld Jenő, Félégyházi János, Parti Ferenc, Kentsek Géza, Mayer Jenő uraknál.
HAJDU NÁNÁSON: Schlachta János urnál.

Globus

TÓTH GYULA
DEBRECEN, PIAC-UTCA 20-27-ik SZÁM

Budweisz-i és honi gyárakban porcellán valamint Meldinger kőpeny és öntött vaskészítmények, miegen szerkesztett vas és porcellán burkolatú konyhák, Multipliator hőfejlesztő kályhabetétek. **Vadászfegyverek.** és felszerelések revolverek, hüvelyek és töltények. Lőpor-áruda Ujdonság! Bronniog rendszerű ismétlőfegyver 1904 m. Szén- és fakosarak, melegvédő fűrdőkádak vashatározok, gyermekszékek és kocsik, mosdókészletek, fényezett konyhafelszerelések, gépmangorlók és faszarak gummi átvonattal.

Gyakorlati Karácsonyi ajándék
Mindem rendszerű korcsolyák, Gyermekszékek, kocsik, ágyak. Vadászati fegyverek és felszerelések, Revolverek és önvédelmi cikkek fa és szánkó-arak, kályha-elők. Mosdó készletek, egyszerű és a legdlszesebb kiállításba. Diszes konyha felszerelések **Tóth Gyula** vaskereskedésében
Piac-utca 20 és 27 sz.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Meggyőződhet

áruink versenyképességéről, mert kötősszerűleg megvettünk a **legnagyobb vászonszövőgyararak** egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkínőbb minőségű vásznat, tehát szállíthatunk minden magánfogyasztónak és viszontelárusítónak

legelsőrendű rumburgit 84 cmtr széles 5 frt 70 krjával
legfinomabb battisztvásznat 84 „ „ 6 „ 10 „

eszerint legalább 30 százalék al olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

== Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik. ==

Senki el ne mulassza e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!

MELLER L. Egyed.
Hungária Vászonárúház
Budapest V. Váci-körut 26.

„A Málnási Siculia“

forrás vize ártézi forrásból, nagy mélységből tör elő s így összetételében állandósággal és csiramentességgel bir. Rendkívül, mondhatni páratlanul gazdag natriumbicarbonat és konyhasóban s így gyógyító hatása felülmúlja a hasonló összetételű, de odatban szegényebb ásványvizeket. Főleg **A TOROK, GÉGE, LÉPCSO HURUTJÁNÁL**, bizonyos gyomorhajoknál jó tekintetbe.

Budapest. 1905. december 29.

Kapható:

Komlóssy Lajos
fűszer és ásványvíz kereskedésében

Dr. Kétly Károly,
egyetemi ny. r. tanár, m. kir. udvari tanácsos, az orsz. orvos szövetség elnöke stb. stb.

Dürkopp-varrógépek

családok használatára, himzésre kitűnően használható.

Ipari célokra a legjobban megfelel.

Dürkopp és Társa
Gráz. Szétküldési raktár: Bécs.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Szája 10 szögig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Az érkező hirdetésekre postaián válaszolnak, ha a szerkesztőségnek helyesnek találják.
Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„DEBRECEN”
 szerkesztőségének
 és
 kiadóhivatalának
 Telefon száma
412.

Eladás.

Regények, dicsmüvek
 mindennemű könyvek új és használt állapotban potom áron kaphatók Harmathy könyvkereskedésében Fűvészkert-u. 13. Régiségek megvételnek. Könyvek részlet fizetésre is kaphatók. Telefon. 374.

500 darabb
 minta érték nélküli boríték nagyon olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Közönséges
 csomag posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz.

Mester hegedű
 teljesen kijátva, tokkal és egyéb felszereléssel, jó anyagon eladó Czím a kiadó hivatalban.

A legjobb helyen
 egy csinosan berendezett fűszer üzlet, olcsó házbérellyel árusítva eladó Hol? megmondja a kiadó hivatal.

„Tiszti szivarka hüvely”
 valódi Egyiptomi „Verge egészségi papirból” minden darab be szótt nicotin fogóval ellátva csakis Merkl-nél kapható fűvészkert u. 14. Telefon 374 mert ott van a világhírű „Progress” egészségi hüvely gyár főraktára s csak ott kapható 100 db „Tiszti” hüvely 10 Rákócsey 14 Ambre 12 — Kling 08

Ügyes
 varrónő házakhoz ajánlkozik. Czimeket a kiadóhivatalban.

Posta könyv
 ajánlott levelekhez félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

„MINIMAX”

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy e hó 7-én délután 3 órakor a Széchényi-utca végén levő nagytéren a

MINIMAX

tűzoltási készülékkel, oltási bemutatókat fogok tartani, „Minimax” tűzoltó-készülék építőtársaság képviselőjében

Tóth Gyula
 vaskereskedő cég.

„MINIMAX”

HIRDETÉSEK

felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Debreczeni erőtakarmánygyár részvenytársaság.

Telefon: 216. Debreczen, Margit-fürdő telep.

Ajánlja kitűnő abrakta mányait.

„Hortobágy” cukorerőtakarmány ára **10 korona** 100 kgonként Debreczen vasúti állomásra szállítva, vagy helyben házhoz szállítva. Kiválóan alkalmas igás lovak, hizó marhák, hizó ökrök és hizó disznók takarmányozására.
„Debreczen” cukorerőtakarmány ára **10 korona** 100 kgonként Debreczen vasúti állomásra állítva, vagy helyben házhoz szállítva. Kizárólag tejelő marhák takarmányozására.
„Győzelem” cukorerőtakarmány, ára **9.— korona** 100 kgonként Debreczen vasúti állomásra szállítva, vagy helyben házhoz szállítva. Igen alkalmas munkára nem fogott igás lovak és ökrök, guybéli-, tenyész-bikák és tenyész-sertések takarmányozására.

A tápértékért a gyár felelősséget vállal.

A gyár elárusítói:

Debreczenben: Deutsch Albert és fia Hatvan-utca, Váray János Meszena-utca, Nagy Ferenc Czegléd utca. **Balmazújváros:** Friedländer Sámuel. **Derecske:** Weisz Dezső. **Érmihályfalva:** Grosz Lajos. **Hajdúbeszterme:** Reich Hermann fia. **Hajdúszovát:** Kun István gyógyszerész. **Kisvárd:** Rosenblith Simon. **Nagykároly:** Kaufmann Ignác és fia, Czútrin Bernát. **Nagyléta:** Klein Béla. **Püspökladány:** Payer Géza. **Tiszafüred:** Weiszmann József.

Csipke maradékok
 félárban.

Egész Debreczen nézete

Szallagmaradékok
 félárban

Vigyázz! Löwy F. cégnél. *Kékre festett kirakat.*

az, hogy

rőfös és női divat áruház, Debreczen Piac-u. 24. sz.

Jól és olcsón lehet vásárolni női divat és legújabb angol kelméket, úgy rumburgi vásznakot, mint mindenféle damaszt árut, szövet garnitúrát, szőnyeg, függöny és butor kelméket.

Saját készítésű **Paplanom** a legjobb és legolcsóbb minden minőségben és színben, állandó nagy választék van raktáron; legújabb:

1 mtr. Rádium 120 omt. széles	frt. 2.50.	1 mtr. 80 omt. széles Batiszt	35. 38. 45.
1 mtr. Christalin 120 omt. széles	frt. 1.75.	1 mtr. 120 omt. széles Batiszt	50. 55. 65.

Guffirozott crep fodor minden színben mtr. 22 kr.

1 drb. selyem színházi Blous (divatos) 5.75. — ugyanolyan himzett elejtű 7.50 kr.

Menyasszonyok!!! csakis itten vásároljanak!

Debreczen, nyomtatott LÁSZLÓ JÓZSEF könyvnyomdájában.